

Proto je také mylný stále a stále opakovaný právní dovolatelčin názor, že žalovaní manželé H-ovi, nemající vůle nabytí onoho reálného práva, ani ho nenabyli a nemohli je převést na spolužalovanou Žofii B. Ono reální právo mohlo buďto zaniknouti, kdyby s tímto zánikem byli vlastníkem nemovitosti a všichni hypotekární věřitelé projevíli souhlas, nebo musilo přejíti s vlastnictvím nemovitosti na manžely H-ovy a na Žofii B. i proti jejich vůli.

S tím není v rozporu názor uvedený v Klangově Komentáři k § 442 obč. zák. (str. 226), na nějž dovolatelka poukazuje, že totiž vyhrazení věcných práv prodátem je potud možné, pokud jejich odloučení od nemovitosti není veřejnoprávními předpisy zakázáno, neboť v souzeném případě by takové odloučení právě odporovalo veřejnoprávním předpisům § 31 zák. č. 45/1922 a § 38 vlád. nař. č. 191/1921 Sb. z. a n.

Čís. 17082.

Soukromí zaměstnanci (zák. č. 154/1934 Sb. z. a n.).

Korektor a korektor revisor v tiskárně koná vyšší nekupecké služby (§ 1, odst. 1, písm. g), uved. zák.), i když nemá disposiční moc nad jinými zaměstnanci a byl podřízen faktorovi.

Pro pojem vyšších služeb není nutné, aby šlo o zaměstnance, který má v závodě nebo v některém jeho oddělení vedoucí postavení.

(Rozh. ze dne 27. října 1938, Rv I 1/37.)

Srov. rozh. č. 4208, 12921 Sb. n. s.

Žalobce, jenž byl u žalované akciové společnosti »M.« zaměstnán jako korektor a korektor revisor od 6. října 1934 do 25. května 1935 naposledy s platem 360 Kč týdně, dostal 11. května 1935 čtrnáctidenní výpověď ke dni 25. května 1935. Tvrdě, že v uvedené vlastnosti podléhal zákonu č. 154/1934 Sb. z. a n., ježto vykonával vyšší nekupecké služby, záležející co do korektorské činnosti v porovnávání kartáčových otisků s autorskými rukopisy, ve vyznačování vyskytlých se v nich chyb, v upozorňování autorů na nesrovnalosti a nedůslednosti a v opravování děl určených do tisku a co do korektorskorevisorské činnosti v revidování otisků po korektuře provedené jinými korektory i autory a dále že byl přijat zejména pro korektury tištěné v němčině, konečně že je odpovědný za bezvadný obsah tiskopisů, domáhá se žalobce zaplacení 2.040 Kč s přísl. za šestinedělní výpovědní lhůtu. Nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud z těchto důvodů: Rozhodnutí sporu závisí na tom, jaké práce žalobce konal a dále na posouzení, zda ony práce lze označiti za vyšší služby nekupecké ve smyslu zákona č. 154/1934 Sb. z. a n. Podle zjištění záležela práce žalobce

jako korektora v tom, že četl domácí korektury, t. j. porovnával prvý obsah s rukopisem a opravil takto obsah podle rukopisu, z něhož sazeč sázel, při čemž vyznačil chybné vysázení i mluvnické chyby. Jako korektor četl hlavně němčinu. Mimo to, bylo-li potřebí, byl žalobce činný též jako korektor revisor, t. j. porovnával autorskou korekturu s prvním otiskem. Manuálně žalobce vůbec nepracoval, nemaje se sazárnou co činiti. Žalobce jako korektor byl podřízen technickému faktoru, ustanovenému v závodě žalované. Podle posudků soudních znalců zjistil odvolací soud toto: Činnost korektora záleží v tom, že když sazeč podle rukopisu dodaného autorem zhotoví sazbu, učiní se z této sazby obtah, t. zv. kartáčový otisk, jenž se předloží spolu s rukopisem korektorovi, který pak na obtahu vyznačí chyby vzniklé při sázení, a to nejen chyby, které provedl sazeč při sázení, t. řeč. sazečské chyby, ale též mluvnické (gramatické) chyby, které jsou v rukopise samém a jež sazeč při sázení nepostřehl. Chyby ty jsou obyčejně takového rázu, že buď autor sám nezná dostatečně mluvnicku, nebo snad nepostřehl, že skloňování nebo rozdělovací znaménka jsou chybná, že seskupení slov neodpovídá mluvnickým zákonům a pod. Tyto opravy anebo změny proti rukopisu smí ovšem korektor provést jen potud, aby nastala změna v původní struktuře charakteru věci, o níž rukopis pojednává, smí činiti tyto opravy jen v intencích autora resp. jeho díla. Smyslově nesmí korektor měnit nic. Sazečské chyby jsou na př. přehozené litery ve slově nebo přehozené řádky. Když korektor tuto t. řeč. domácí korekturu provedl, vrátí ji sazeči, který pomocí šídla (bodce) jednotlivé chybné litery vymění za správné, po případě celá slova znovu vysadí neb pořadí slov změni podle daného mu vyznačení. Když pak jest takto sazba podle domácí korektury opravena, zhotoví se z ní nový otisk, t. zv. autorská korektura, jež se zašle autoru, který na tomto otisku vyznačí chyby, které byly buď korektorem přehlédnuty, nebo sazečem znovu při sázení učiněny, a po případě vyznačí i změny, které chce míti provedeny v sazbě před tiskem. V sazárně se v sazbě provedou opravy resp. změny autorem žádané a potom se po úpravě sazby ve strojovně pro tisk pořídí z ní čistý otisk, t. j. tak řeč. revise, který se předloží korektoru revisoru, který má za úkol porovnat tento tisk (revisi) s autorskými korekturami, přesvědčuje se, zda sazeč opravy a změny autorem žádané správně provedl, vyznačí místa, kde se sazeč při provádění autorské korektury neřídil přáním autora, po případě vyznačí nové chyby, které snad sazeč znovu zavínil, a vyznačí si chyby v úpravě jako poškozené litery a pod. Po provedení těchto posledních oprav sazečem se ve stroji zhotoví nový otisk, t. j. t. řeč. náhled, který se znovu předloží korektoru revisorovi, jenž náhled porovná a zkontroluje, pak jej podepíše a připojí datum, strojmistr pořídí další otisk definitivní před započítím tisku celého nákladu, a předloží jej s oním náhledem, jež korektor revisor podepsal, buď majiteli tiskárny, nebo technickému řediteli, kteří pak dají příkaz k tisku. Podle shora uvedených zjištění nabyt odvolací soud přesvědčení, že práce, které žalobce

konal jako korektor po případě jako korektor revisor u žalované zaměstnavatelky, nutno označiti za vyšší nekupecké služby ve smyslu zákona č. 154/1934 Sb. z. a n. Rozhodující pro pojem vyšších služeb jest, zda jsou to takové služby, které přesahují obor a výši výkonnosti obyčejného dělníka, že se liší hledíc na způsob výroby a vedení podniku od obyčejných výkonů většiny pomocných dělníků, a o takové práce podle přesvědčení odvolacího soudu jde v souzené věci. Podle toho, co shora zjištěno, není práce korektora práce čistě mechanická, pouhé srovnávání sazby s rukopisem, nýbrž práce ta vyžaduje inteligenci a velice dobrých znalostí jazykových, mluvnických, pravopisných i vazeb a skladeb větních, neboť právě na korektorovi a korektoru revisoru záleží, zda tiskové dílo z tiskárny vycházející jest bezvadné jak po stránce pravopisné, tak i slohové i co do čistoty jazyka. Vždyť korektor po případě korektor revisor jsou podle uvedeného posudku znalců povinni, pokud ovšem se tím nemění smysl textu, opravovati i chyby, které autor sám učinil buď z nedostatečné znalosti, nebo svým přehlédnutím v rukopise, buď v pravopise, nebo vazbě a skladbě vět. Korektor ve své vlastnosti pracuje úplně samostatně, jsa vázán pouze intencemi autora díla, aby provedenými opravami nebyl porušen smysl rukopisu. Pokud pak podléhá technickému faktoru tiskárny, jest to, jak odvolací soud zjišťuje znaleckým posudkem jen po té stránce, že faktor mu označí, která věc spěchá a kterou nutno tedy čísti dříve a pod. Pracuje pouze duševně a nikoliv ručně. K práci korektora i korektora revisora jest podle toho, co bylo zjištěno, potřebí i odborné znalosti jak po stránce jazykové po případě i v několika řečech, tak i po stránce všobecného vzdělání, neboť korektor jest nucen korigovati i díla vědecká, jež obsahují citáty v cizích jazycích, nebo matematické i chemické vzorce, a aby mohl správně korigovati, musí textu dobře rozuměti. To vše žalobce musil dělati, neboť podle zjištění byl žalobce zaměstnán v tiskárně, kde se tisknou veškerá díla vydávaná žalovanou společností »M.«. Pokud žalovaná zdůrazňuje, že žalobce jako korektor resp. korektor revisor neměl disposičního práva nad druhými korektory resp. ostatním personálem, tu nutno podotknouti, že se k pojmu vyšších služeb nevyžaduje nutně tohoto disposičního oprávnění a že v té příčině rozhodují okolnosti jednotlivého případu. Práce korektora i korektora revisora jest práce svého druhu, kterou nelze srovnávati s prací ostatního tiskárenského personálu, a disposici oprávnění korektora i korektora revisora nutno posuzovati s hlediska této zvláštní povahy práce korektorovy. Korektor i korektor revisor podle toho, co zjištěno, samostatně rozhoduje o tom, co nutno opravit, a jak, takže i jemu přísluší právo dispo- sice, třebaš ne snad s druhým personálem. Také odpovědnost korektora i korektora revisora jest vyšší než odpovědnost obyčejného sazeče, neboť podle shora uvedeného posudku odpovídá zaměstnavateli za správné vyhotovení tiskopisu po gramatické stránce vždy korektor revisor a nikoliv technický faktor. Nelze tedy žalobce, který konal všechny shora uvedené práce korektora a korektora revisora, podřaditi mzdo-

vému ceníku jako knihtiskařského pomocníka, nýbrž jak bylo vyloženo, nutno jeho práce kvalifikovati jako vyšší práce nekupecké podle zákona č. 154/1934 Sb. z. a n. Přísluší proto žalobci nárok na šestinedělní výpověď ke konci čtvrtletí, takže dala-li žalovaná žalobci výpověď čtrnáctidenní podle mzdového ceníku, učinila tak neprávem a jest povinna zaplatiti žalobci celou výpovědní lhůtu podle zák. č. 154/1934 Sb. z. a n. Prvý soud tudíž věc po právní stránce posoudil zcela správně, když žalobě vyhověl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací soud schvaluje právní závěr odvolacího soudu, že hledě na způsob zaměstnání žalobce u žalované jde u něho o konání vyšších služeb, a odkazuje v podstatě na správné odůvodnění napadeného rozsudku, dodávaje k vývodům dovolacím ještě toto:

Pro podstatu vyšších služeb stačí zjištění napadeného rozsudku, z kterých vyplývá, že žalobce jako korektor a korektor revisor konal práci, pro kterou bylo třeba nejen více odborných znalostí, než jaké musí míti sazeč, ale i větší spolehlivosti a větší odpovědnosti, a to již proto, že šlo o činnost přehlížitelskou, vyžadující značné pozornosti a přesnosti za tím účelem, aby celé vytištěné dílo jakéhokoliv způsobu bylo co do tisku bezvadné. Pro porovnání práce sazeče s prací korektora a korektora revisora měl odvolací soud dostatečný podklad v posudku znalce a v přednesu žalované a podle toho mohl bezpečně usouditi, že práce korektora a korektora revisora musí býti odpovědnější a spolehlivější a že mezi sazečem a korektorem nebo korektorem revisorem nejde pouze o dělbu práce stejného druhu, jak uplatňuje žalovaná. Podstatu vyšších služeb u žalobce nevyklučuje ani to, že neměl disposiční moci nad zaměstnanci v závodě žalované a že byl také ještě podřízen faktorovi, neboť se tím na způsobu zaměstnání žalobcova nic neměnilo. Neníť pro pojem vyšších služeb nutné, aby šlo o zaměstnání, který má v závodě nebo v některém oddělení vedoucí postavení. Stačí, že jeho práce jest pro závod jako celek důležitá svou povahou, jak tomu bylo právě u žalobce, uváží-li se, že na jeho spolehlivosti, znalosti věci a jazyka a vědomí odpovědnosti záleželo dokonalé provedení tiskařské práce v závodě žalované, a to i tehdy, kdyby bylo správné, že žalobce nesměl nic měniti v autorských rukopisech. Tento zákaz se nevztahoval jednak na celou činnost žalobcovu jako korektora nebo korektora revisora, jednak nezbavoval ho ani při takových dílech, kde mu bylo zakázáno měniti autorské rukopisy, povinnosti, aby práci sazeče spolehlivě a odpovědně přehlížel, užívaje k tomu svých zvláštních korektorských znalostí a zkušeností. Rovněž nezáleží na tom, zda se žalobce stal korektorem — korektorem revisorem, byv dříve jen sazečem, neboť na jeho dřívějším zaměstnání v souzené při nesejde.

Uplatňuje-li žalovaná, že sazeč vykonává vlastně těžší a větší úkol než korektor nebo korektor revisor, není třeba to ani zjišťovati, protože pro pojem vyšších služeb není rozhodující fyzická obtížnost práce a její celkový ráz podle její odpovědnosti, spolehlivosti a jejího významu pro celý podnik. Po této stránce právem odvolací soud usoudil, že sazečova práce nedostihuje požadavky, kterým musí vyhověti práce korektora nebo korektora revisora. Netřeba dále vyvracet námitku žalované, že práce korektora revisora jest méně hodnotná než práce korektorova, ježto již z nadřazenosti těchto dvou prací vyplývá nesprávnost tvrzení žalované. Poněvadž v souzeném sporu jest rozhodnouti jen o tom, zda žalobce jako korektor a korektor revisor konal u žalované vyšší služby, netřeba řešiti otázky, zda v nějakém jiném povolání jde o vyšší služby čili nic, a porovnávati toto povolání se zaměstnáním žalobcovým u žalované. Zejména bylo zbytečné uvažovati o tom, zda by žalobce konal vyšší služby, jen kdyby měl také zvláštní znalosti jazykové, neboť ani tyto znalosti nejsou výhradnou a jedinou známkou pojmu vyšších služeb. I bez nich by žalobce mohl u žalované konati vyšší služby. Jak již bylo svrchu uvedeno, nezáleží konečně ani na tom, zda v některých jiných sporech bylo rozhodnuto, že korektor nekoná vyšších služeb, ani na tom, že odborné organizace tiskařské pokládají korektora za dělníka, a nebylo příčiny k změně napadeného rozsudku.

Čís. 17083.

Nekalá soutěž (zák. č. 111/1927 Sb. z. a n.).

Jest nekalou soutěží podle § 1 uved. zák. nabízení a prodej nových knih pod cenou, přiči-li se to zvyklosti, která se vytvořila v soutěžitelských kruzích a podle níž krámská cena nové knihy stanovená nakladatelem je závazná a se stanoviska stavovského není dovoleno její podbízení.

(Rozh. ze dne 28. října 1938, Rv I 1703/38.)

Žalované družstvo »M.«, akciová společnost v P., jež provozuje knihkupecký podnik, rozšířilo v polovině března 1933 ve velkém množství letáky nadepsané »Příležitost, která se nevrátí«, v nichž nabízí »knihy trvalé hodnoty za neobyčejně nízké ceny«, a jak výslovně praví »za 100 Kč celou knihovnu«. V čele letáku se dále výslovně uvádí, že jde ponejvíce o knihy nové a nepoškozené, nanejvýše nepatrně poškozené na obálkách důsledkem uskladnění, tedy o knihy vyřaděné, antikvární, a že také se vyskytuje jedinečná příležitost opatřiti si dobrou knihu za zlomek původní ceny. Potom následuje obšírný výpočet nabízených knih s údajem slev, na příklad kniha H-ova »P.« místo 80 Kč pouze 40 Kč, tedy o 50% méně. Tvrdíce, že některé z uvedených tam knih vydala žalující společnost s ručením omezeným »U.«, nakladatelství a vydavatelství v P., jež jest členkou spolužalujícího svazu a která